

Передплата

на «РУСЛАНА» вкласно:
в Австрії:

за чл. рік . . . 30 пер.
в п.ч року . . . 10 пер.
на чверть року . . . 5 пер.
за місяць . . . 1-70 пер.

За границею:

чл. рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на рік реку . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Вареш ми очі і думи ми вироєм: а не возьмем милоста і віри не возьмем,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шапкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділі і руских свят
о 5¹/₂ год. поноудня.

Редакція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під
ч. 1. пл. Дембровського (Хору-
щини). Експедиція місцева
в Агенції Соколовського в
пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє.—
Рекламації неопечатаніє
вільні від порта. — Оголо-
шеня звичайні приймають
ся по ціні 20 с. від стріч-
ки, а в «Надісланім» 40 с.
від стрічки. Подяки і при-
ватні донесеня по 30 сот.
від стрічки.

Роздумування безпартійного обсерватора над політичним положенем. (Надіслана статя*).

В політичному житю українсько-рус-
кого народа від найдавніших часів вид-
ніють тільки деякі мужі, що зрозуміли
потреби свого народа, обставини та від-
носини до сумежних народів і старали
ся успішно своєю далекосяглою політи-
кою добити ся мети, до якої стреміли в
імени добра цілого загалу. Та се було в
давних часах, коли ще не було в нас ні
своїх середних шкіл, ні колегій, ні зма-
ганя до свого університету. Колиж ми
розійшли ся відтак з гурту, одні під Ав-
стрию; другі під Росію, настали для нас
інші часи тай «зоря», що опісля стала
сходити в Галичині по знесеню панщини,
влила в нас надію, що вже «не пора, не
пора, не пора»... Серед галицької Русі
аростали політики як гриби по дощи —
а вслід за тим проявила ся скоро вірна
руска вдача «що шапка (чи там голова)
— то розум!» А сея теорема стала трів-
кою підвалиною ще доси в політичному
житю та в збаганю — (не змаганю)
галицької Русі, найпаче галицьких
Русинів! Але, як колись, так і в новій
добі найшли ся одиниці, що менше «спі-
вали», а більше «думали», і розваживши
на чуткій вазі всі обставини життя наро-
ду і єго силу зглядом кермуючої руки
кравного правительства, йшли ясно собі
вимощеною дорогою до ціли, яка прине-
сла реальний, позитивний хосен, без про-
ливу хлопської крови, для усіх верств
суспільности, бо дала їй необхідний
чинник до культурного розцвіту: школи

*) Сучасне політичне положенє принево-
лює мимохіть не лише політиків-заводовців,
але весь наш загал призадумувати ся над по-
літикою. Отся статя надіслана нам з вельми
поважної сторони вийшла зпід пера чоловіка,
що стоїть віддалік політичних струй і змагань
і тому предметово і спокійно оцінює політику,
єї напрями і висліди. Сї спокійні і предметові
роздумування над сучасним політичним по-
ложенем повинні справді звернути на себе бач-
ність наших політичних керманців і застави-
ти їх до поважної задуми, що і як дальше
робити, не quid respublica detrimenti cariat.
Сподіваємо ся, що сї роздумування викличуть
може і інші голоси, а з такої обміни гадок
може вийти справдешній хосен для нашої на-
шої одної справи, наколи лише sine ira et studio
будем над нею розправляти. — *Ред. Русл.*

в рідній мові та скріпила материяльні
сили культурних, просвітно економічних
товариств. Крім давно заснованої акаде-
мічної гімназії виресла гімназія в Пе-
ремишлі, в Коломиї, Тернополи, в Ста-
ніславові, виплинув «Дністер», розросло
ся Товариство педагогічне та зацвило
Наукове Товариство ім. Шевченка —
і т. д.

Се все дуже гарно нагадує нам одну
сотку літ нашого колишнього життя а то
половину XVI до половини XVII. ст. То-
ді як раз вела ся борба і між «родиною»
і між «своєками» а ті, що бажали і до-
били ся згоди з сильнішими духово
своєками, принесли реальний хосен цілій
родині а що найважнійше двигнули до
значія мову найнижшої братії: створили
школи, піднесли віру, виобразували інте-
лігенцію і зрівняли ся своїм письмен-
ством та культурою з ославленим тоді
заходом! Однак більша частина
великої Родини заєдно осоружно гляділа
на се, опонувала сему змаганю, а вказу-
вала на свою силу, свою історію тай
вкінці не бачучи виходу в своїй політиці,
яку зачала вести вже не пером а мечем
— лягла до твердого сну-спочинку на
руїні і трупах своїх синів! Так учить
історія — а *historia est magistra vitae*.
Але на жаль сучасні наші політики не
хотять того знати! Переняті завзятем Га-
малії, думають, що ще тепер якийсь но-
вочасний «ледачий султан» дримає, що
козацка воля стане за колишню «колегію»
або Острожску Академію, що вже не по-
ра деклямувати епілюг Шевченкових
Галдамаків, про братанє Славян-братів —
словом: вся наша бувальщина не в силі
навчити поступові голови «ново-західно-
європейської ідеї» реалізму й сили. А тим-
часом між народом кляс ся нове пискля,
що зве ся «зневіра», бо великий розмах
булавою понад голови ворогів ні одному
з них не задраснув болючо чола, як
«прочухана» сподівались завдати ті ви-
брані — гірко й болесно потом народу
оплачені мужі сучасної політики, мужі,
що з новими плянами і золотими надія-
ми, гордо дивлячись на своїх товаришів
«давньої форми», спішили по золоте руно
повної волі і ідеального добра для свого
народу! Але час їх охолодив — час їх
отямив, однак не зовсім привчив своєї
історії, як се доказують найновіші ста-
ті їх органу «Діла».

Але мовлять знов: «Спокій — то
смерть — борба — то жите». Оно й пра-

вда, але серед відповідних обставин. Ро-
зумна одиниця не буде розпочинати бор-
бу з ворогом 10 разів сильнішим, не
буде поривати ся, як то кажуть: з моти-
кою на сонце. Рациональна борба буває
тільки з рівносильним або дещо сильні-
шим противником. Тим способом кожда
з борючих ся сторін загірає ся до ак-
ції надією на побіду. Але коли по сто-
роні противника з гори предвиджена по-
біда, коли серед борби паде безвинно
сліпа маса розпалена провідниками а во-
рог кепкуючи собі з легким серцем бере
верх — тоді борбу таку всякий здорово
мислячий мусить звати божевільною! Як
раз до такої борби підохочує «поважний»
орган «Діло». Я розумію борбу, коли
би: 1) Наша маса селянства була про-
свічена однісенькою ідеєю відродження
України-Русі. 2) Як би серед нашого се-
лянства була хоч половина свідомих
учителів в сільських школах. 3) Як би
серед їх начальників (окр. інспекторів)
була хоч одна трета мужів наших па-
триотів. 4) Як би по повітових старост-
вах половина була таких же мужів. 5)
Як би в Раді шк. кр. бодай $\frac{1}{3}$ частина
ві складу була руска. 6) Як би по судах
і податкових урядах $\frac{1}{2}$ становили мужі
нашої рускої народности. 7) Як би, що
найважнійше, в цілій Галичині не пахло
кацапщиною — тоді борба була б
рациональна і з обох сторін чесна! Бу-
ла б емуляція культури а борба о уні-
верситет мала б рацию! Однак того всего
у нас нема і не буде скоро, бо винні ми
у великій часті самі! Коли в догідних
нам обставинах пануюча верства в Гали-
чині робила нам уступки в Раді шк. кр.
і в суді, і в народнім шкільництві і на
університеті — тоді наші провідники біль-
шостию голосів сказали: «Ми не хочемо
даровизни — се за мало!» Зовсім як та
дитина, що побачивши на столі миску
ласощів, хоче загорнути всю і не прийме
частини — а в слід за тим плаче та ме-
че в очи мамі, іграшкою або чимбудь
з мести, що она не ввдолила єї бажаню!

Дуже гарний примір в сучасній на-
ціональній борбі представляє Росія. Хто
слідив і слідить змаганє польского і у-
країнського народу тамже, той чейже
мусить признати, що багато ще води у-
плине Дніпром, нім Українці дійдуть до
такої сили, яку тепер має польський на-
рід в Росії. До сего становища піднесли єго
ревві праці свідомого свьященства,
свѣдома польска духом а на вні вельми

ЗАМОВЛЕНЯ на НАСІНЕ ЯРИН, ЦВІТИВ і ПАШІ з найславнійшої фірми фран-
цускої **Vilmorin-Audrieux**
За доброту і певність ручить ся, насіне в опльомбованих торбочках. — Цінник оплатно
і даром. — З поважанєм **Зофія Голубінкова** — Краків, Зелена 28.

п р и й м а є
Зофія Голубінкова
КРАКІВ — Зелена 28.

льоляна інтелігенція та буржуазія, шкільництво на вні московске в у внутр польске, міродайні і впливові становища на всіх полях політичного життя заняті тільки на позір змосковщеною польською інтелігенцією, рационально ведена преса а що найважнійше почуте єдності у спільному змаганю і пошановане тих мужів, що їм повірено провід всенародного змаганя! А що на Україні? Ідеали — ідеали, гурма ріжнотумних проводирів — жажда проводу і еґоїзм гадок, понехане праці — тихої — і муравлиної на полі народної освіти — та блиск пануючого панства, але притім банальна жажда одиниць: одним помахом воскресити Україну!

Та саміська вдача і галицьких українців тільки з додатком сильного завзятя поборювати „язиком“ те, що стало трівким, ганити тих, що принесли «добро» для народа відповідною до обставин дорогою не наражаючи хлопського життя, заганяти на поле політики тих, що малиб перше збогачати свої голови наукою та широкими відомостями на місцевих або заграничних училищах — придбати собі європейского образования, до котрого можна доложити українського патріотизму.

А вжеж найновіша подія — іменоване віцепрезидента кр. Ради шк. — виказала яскраво близорукую політику «Діла». Вже з давен давна звісна була на Русі повість про Соломона і Китовраса.

Погляд Китовраса на громадске житє — се погляди педагогічного світа наших часів: «Мягко слово кость ломить и жестоко слово гнѣвъ воздвизаеть». На се тямлять тепер добре «кацапи», — як признає «Діло» — бо зовсім розумно, що крики, наріканя нераз несправедливі, лайка і тенденційне «представлене так важної особи в нашім шкільництві перед очами ширшої публіки не є в силі змести тої особи з того становища, але напоїти її тільки ненавистю до всього, що зве ся «українським» — чиж се хосенна політика? Чиж тим путем ми придбаємо собі які небудь реальні здобутки на полі нашого шкільництва? Чиж мало ще того напруженя — тої тяжкої атмосфери в наших галицьких польско-руських відносинах? Як відтрутимо від себе усіх-усяких людей на найвисших становищах крайної «автономії» в надії, що Відень нам подасть «спасєніє», то зіпхнемо себе в низ у нашому змаганю, роблячи місце на якийсь час тим людям, що під кличем істинно-руської ідеї спричиняють застій в нашому народному житю на яку десятку літ — або викличемо серед неосвіченої верстви народу — селян таке безкрає обурєне — ненависть до пануючої верстви, що легко може скінчити ся розливом крови та заведенєм стану, який знівечив би здобутки довголітних праць «старших політиків».

Такої гадки — я вірю — є певно більша частина наших парламентарних послів, тільки що соромно їм заявити її перед молодими «лицарями» — а тільки знехотя, обережно виявить дехто з них в «Ділі» гадку про сучасну політичну тактику — гадку, за яку недавно п. Бар-

віньского називано ворогом руского народу!...

Тож після моєї гадки — безсторонного обсерватора — тямучі наші послі повинні би ще раз призадуматись над сими справами і справити свій орган «Діло» на праву дорогу позитивної праці — повинні зложити гурток холодно-кровних провідників та представників «народного добра», котрі би повели діло спокійно-рационально та місто доливати оливи до розніченої політики між обома крайними народами, старались своєю повагою притушити небезпечний для нас огонь та створити певний *modus vivendi*, котрий би дав спроможність спокійному дальшому розвитку нашого національного життя та укр. культури, а се булоб не без малого впливу і значія для доси безідейного закордону.

Наші домашні вороги, з котрими ми мимо перестороги п. Барвіньского часто єднались, хватались як раз отверто тоїж «барвінчуківської політики», в тій тільки надії, що поборюючи на кождому місці Українців, они зможуть добитись таких реальних здобутків, які явно принесла політика сьогоня «Ділом» анатемізована — а Українцями сліпо зненавиджена!

Вкінци я таки тої гадки, що як ми не поладнаємо наших справ національних в своїм краю — у себе дома — Відень нам не допоможе — як доси не поміг, хіба піддурив...! а прочим народам мало на тім залежить, що діється в Русинам в Галичині — они навіть вислухають жалі наші, покивають головою — і навіть пожалують — але вкінци звернуть ся до праці в хосен свого народу!... Як бував в житю одиниць, так веде ся в житю народів.

Роби небоже — а Бог допоможе — без тяжкої і щирої праці — без братньої любови і помочи убогий ще чоловік не добив ся гаразду.

Так і ми! Sapienti sat.

Безпартійний обсерватор.

Політичний огляд.

Австро-Угорщина.

Держ. рада збере ся на перше весняне засіданє, як звіщає N. fr. Presse, 2. цвітня. Тимто вже заздалегідь запобігають сторонництва парламентарні, що би зєдинити свої сили до дальшої парламентарної боротьби, яка неминучо почне ся задля нагромадженого на ріжних областях пального матеріялу. Німецькі вольнодумці намагають ся відновити давну німецьку *Gemeinbürgschaft* і приєднати до спільного поступованя в народних справах також христ. суспільників, хоч проти такого союзу повстають деякі загорілі вольнодумці, а сивава проф. Вармунда може справді стати клином поміж обидвома сими таборами. В дійсности справді нераз уже виявило ся, що така німецька *Gemeinbürgschaft* не довго видержала і знов розпала ся. З другого боку видно було змаганя до утворєня славянсько-романського союзу а університетські справи і справа язикова в Чехах були предметом спільних нарад славянських сторонництв, в котрих брали участь також Італійці. Таке змаганє до спільного славянського союзу виринуло було ще давнійше за кн. Віндшгреца за

ходами молодческого посла А й м а, одначе діяльність сю закінчило ся уконституованєм. І тепер годі віщувати слав. роман. союзови тривкійшого життя і успішнійшої діяльности. В новій держ. раді стоять супроти себе не сторонництва, а народности. Народи одначе притім суплемінній прихильности руководять ся в практиці самолюбством. Се особливо відносить ся до Славян, у котрих «панславизм» був звичайно лише реторичною фігурою, а всі змаганя до суспільности розбивали ся так само, як і зїзди славян. дневникарів не доводили до позитивних вислідів. Тим труднійше було склеїти славянсько-роман. союз. Русини і так заявляли, що они не хотять приступити до спілки, Італійани знов бажали окремої резолюції в справі свого університету, як ми се перед кількома днями зазначили. Але навіть в славян. таборі не легко довести до згоди. Соймові вибори викликали заостренє між Поляками а Русинами, московфільска робота ще більше розятрила проти сего табору руских послів, а Словінці також не мають охти тепер помагати Русинам, що би відтрити від себе могутнійше значно польске коло. В теперішнім положєню годі отже сподівати ся з одного боку згідного і однодушного поступованя німецьких сторонництв, а так само і славянські сторонництва лише від случаю до случаю опиняють ся нераз на спільнім ґрунті. Reichspost звіщає, що слав. ром. союз вибрав Вуковича головою, а Ричюла секретарем, але можна сумнівати ся в тривкість сего союзу.

В слідуючім тижні має в бюджетовій комісії почати ся нарада про міністерство просвіти і тут намагає ся правительство обминути всі трудности в університетських справах. Комісія має ухвалити кілька резолюцій, котрі відносять ся до засновин нових університетів і літнього випосажєня давних висших шкіл. Німці намагають ся засновин нім. університету на Моравії, а се домаганє піддержать крім Німців також Поляки. Чехи підносять знов справу чеського університету на Моравії, а резолюція дотична може перейти лише без означєня місця і речинця засновин. Словінці рішучо поставлять справу засновин правничого виділу в Люблянї, а сю резолюцію попруть крім послів правниці також Італійці, наколи Словінці піддержуть їх домаганє о правн. виділ. Рускі послі виступлять з домаганєм розділу львівского університету і утворєня окремого укр.-руского, а москвичі неперечно поставлять своє домаганє на засновини катедри московської мови ітп. Правительство сподіває ся виплунити з тих трудностей ухваленєм ріжних резолюцій, котрі в значній часті остануть обіцянками, або відложенєм справ у довгий ящик.

Як звіщає Magyar Hirlap, думає гр. Андраш і вже в найближшій часі внести в угор. соймі закон про виборч. у реформу, одначе наколиб наслідком обструкції сойм покаже ся неспроможним до роботи, тоді по єго думці не було би змислу таку важну справу віддавати такому соймови. Отже знов викрути!

Заграниця.

Англія понехала вже намір установленя окремого генерал-губернатора в Македонії, а тепер виринає знов окрема предлога з боку Росії, що би в Солунї установити межинародну адміністраційну комісію при боці турецкого губернатора, котра би мала вплив на управу краю. Обсяг діяльности сеї комісії має бути докладно определений, що би султан не почував ся обмеженим у своїх правах володарських

і в тій справі ведуться переговори між Росією і Австрією. Російська пропозиція була би отже розширенням Мірштегської програми.

В справі язикового параграфа до німецького закону про віча дійшло до порозуміння між вольнодумними сторонництвами а правительством. В пограничних провінціях можна буде ще протягом 20 літ промовляти на зборах також не німецькою мовою, а опісля вийде в ужиток лише німецька мова.

Цісар Вільгельм з цісаревою прибуде 25. с. м. до Венеції і там зустрінеся з італ. королем і міністром Тітонієм. В дальшій подорожі заверне цісар Вільгельм на оден день до Відня, щоб зложити бажане нашому мочарсі з нагоди 60-літнього ювілею володарства. До сего мають прилучити ся також німецькі союзні володарі, імовірно король віртемберський, саский, принц регент баварський і мабуть великі герцоги німецькі.

Анатоль Вахнянин.

СПОМИНИ З ЖИТТЯ.

(Дальше.)

Головна ціль «Січовиків» була, сходиться з славянськими студентами і репрезентувати поміж ними Русь нашу яко окремих народ, знакомили їх з нашою мовою і нашою пісню та літературою. Всі товариства славянських студентів (не виключаючи і старших віком) збирали ся дуже часто в різних більших льокалах на т. звані «комерси». Поодинокі товариства тягнули жребій і мали або виступити з річею або співати своїх пісень. Тямлю, що оден з більших комерсів відбув ся в саях «der Garbenangesellschaft», на яким явив ся і Раєвський з своєю родиною (своїм зятем) і засів на першій місці. Славян, молодіжи і старших, іменно Чехів, зібрало ся до 800 люда а може і більше. «Січ» витягнула жребій, що має виступити з річею. Мені судилось сказати сю річ і я взяв собі за тему питання, на яких основах мають Славяни сполучатись? На примірах історії показав я, що всякі змагання деяких народів європейських до вивародовлення слабших націй не мали успіху, почавши від часів Карола Великого, а покінчивши на часах Йосифа II. і Марії Терези. Кароль носив ся з гадкою, з'амальговати романські, німецькі і славянські народи в одну єтнічно одноцільну державу, а сейчас по його смерті ся держава розпала ся. Відтак носились німецькі цісари з тенденцією германізації Італії, а вже Йосиф II. і його наслідники несли сю германізацію геть далеко аж в Семигород і в Судетські та Карпатські краї. А що стало ся? Національні індивідуальности воскресли на ново і кождий з тих народів розвивав ся нині на своїх народних началах. Так само і тенденція «обрусення» всіх Славян в користь Московщини є і буде пустою утопією тим більше, що вродженою прикметою Славян є як-раз національний сепаратизм. Славяни можуть жити побіч себе, але кожде племя мусить розвивати ся свобідно і плекати свою мову та питоменности свої. По сих виводах я поставив питання зібраним: «Чого хочете, братя Славяни? Чи уніфікації в користь Москви, чи федерації?» Ну і всі Славяни крикнули в оден голос: Хочемо федерації славянської! Результат був такий, що Раєвський сейчас забрав своє шмаття і остенційно вийшов з салі.

Мав я за сю річ трохи клопотів в віденській поліції, але я витолкував якомусь Німчикови, що моя річ як-раз була звернена проти «панславизму», бо чейже Славяни заявили ся за плеканем і розвоєм індивідуальностей національних та не хотять йти в московське ярмо. Комісар поліції на „Petersplatz“ був ду-

же вдоволенний з сего коментаря і відпустив мене „in Gnaden“. Добрі ті Німці!

Тямлю, що коли я подав до поліції свою річ на Шевченківський вечір в руській язичці, то мене також покликали на „Petersplatz“, щоби урядникови розтолкувати зміст річи. В промові стояло слово «кров». Тоді урядник просив мене, щоби се слово пропустити, weil es unestetisch ist von Blut zu sprechen, da vielleicht auch Damen zugegen sein werden... А якої то праці стояло, щоби Німцями розтолкувати, хто був сей Шевченко?

Зразу, як ми познайомили ся з славянськими товариствами, гостили на комерсах і Поляки з „Ogniska“, на котрого чолі стояв студент філософії Альфред Згурський (теперішній директор краєвого Банку у Львові). Пізвійше не являло ся вже „Ognisko“ між Славянами. А причина була в тім, що я на однім комерсі „zu den drei Engeln“ зілюстрував режім Голуховського Агенора в Галичині, іменно, що він безнастанно Русинів урядників переносив до західної Галичини. Згурський виступив проти моєї річи, але всі слав. товариства взяли мою сторону. Товариші з „Ogniska“ вийшли відтак демонстративно і зірвали з Славянами.

(Дальше буде.)

НОВИНКИ.

— Календар. В неділю: руско-кат.: 40 муч. Севаст.; римо кат.: Октавіана. — В понеділок: руско-кат.: Кондрата муч.; римо-кат.: Вікторіяна М. — Ві второк: руско-кат.: Софрона пат. еру.; римо-кат.: Гавриіла Арх.

— Стан здоровля цісаря. Korresp. Wilhelm доносить, що цісар перевів вчерашній день дуже добре. Поліпшене робить поступи. Температура була цілий день нормальна. Стан був вчора так добрий, що надіють ся в найкоротшій часі уступлення катару.

— Університетська справа в парламенті. Оноді відбула ся нарада парламентарних заступників т. зв. менших народів: Русинів, Словінців, Хорватів, Італійців та Румунів. На нараді сих послів, яка відбула ся під проводом рад двора д-ра Пльоя, обговорювано справу евентуальної спільної тактики при бюджетових нарадах над етатом міністерства просвіти і дійсно порішено поступати в університетській квестії солідарно. Бажана поодиноких національних груп, що згодили ся на се солідарне поступоване є такі: Італійці домагають ся основаня італійського університету в Триесті, Словінці креованя словінського правничого факультету в Люблянї, рівнож Хорвати признав православноости державним іспитам складавим в Загребі, Русини, поки що певної утравізації теперішнього університету у Львові та по п'яти роках креованя власного, самостійного університету, Румунн креованя на черновецьким університеті катедри румунської літератури з викладовою румунською мовою.

— Угорські Русини а Шевченко. В угорських тижневнику „Наука“ з 19. с. м. читаємо: „Шевченкові роковини. 5-го дня тек. м'яса в Галичині торжествували русини 50-літню роковину смерті кобзаря (поета) Тараса Шевченка. Онъ єсть найславніший поетъ галицько-русинамъ и его творы по цѣломъ свѣтѣ познають и переводять на свой языкъ люде. За его славу и его честь достойно и намъ угро-русинамъ хотъ лемъ знати за него, кто и что онъ бывъ“. — Сим заповідає ред. „Науки“, що познакомиць своїх читачів з життям і творами Шевченка. В иншій місці того самого числа доносить „Наука“ про будову памятника Шевченкови в Київї і познакомлює своїх читачів про діяльність львівського Наук. Тов-а ім. Шевченка.

— «Посрамленіє кацапов». „Русській“ виборчий комітет до міської ради у Львові, завязаний москвичами, розліпив перед тижнем афіши з заголовком „запрошенє на собрание“ до школи ім. Конарського на день 19. с. м. о

7. год. вечер, аби нарадити ся над вибором радних. На тім „собранию“ виявила ся кацапська ничтожність у Львові. Прийшло їх ледве кільканадцять, а решту салі виповнили найчисленніше залізничні функціонари-Русини, в яких районі лежить школа Конарського. „Собрание“ отворив др. Павенцький і намагав ся утворити консолідацію, пропонуючи компромісову президію. Однак збори перейшли над кацапами до дневного порядку і вибрали головою зборів д-ра Говикевича а его заступником п. Доманика. По численних промовах, в яких стверджено, що у Львові нема ніяких Москалів (крім утікачів з Росії), ухвалено голосувати на руску лісту і запротестовано проти всякої консолідації з москвичами. По зборах, як доносить „Галічанів“, і уряджено перед „Народним Домом“ демонстрацію.

— Українське видавництво у Кам'янці под Гурток української інтелігенції у Кам'янці под заходив ся коло виданя українських ілюстрованих карток на мотиви поезій Т. Шевченка. Все виданє цілком буде присвячене Шевченкови й дохід з него піде на збудованє памятника нашому поетови в Київї. Деякі картини, призначені до виданя, вже готові: Се ілюстрації до „Катерини“, „Тополі“, „Назара Стодолі“ та инші. На чолі справи стоїть відомий український артист В. Розвадовський із своєю школою. Будуть друкувати ся картки не в Росії, а за кордоном. Грошей на виданє вже трохи є, а ще треба карбованців 500; тому видавництво приймає до себе і грошеві жертви і пайові внески. Пай може бути й 10 карбованців, які повертають ся після скінченя виданя. Видавничий гурток бажав би, щоби люди заінтересовані звертали ся в Кам'янець до художника В. К. Розвадовського (художествен. классы), або до Т. І. Павловського (губернская земская управа).

— В справі підмог на рілничі студії. По оголошеню конкурсу головним віділом «Просвіти» на підмоги для виобразованя людей в ріжнородних областях сільського господарства вплинуло багато запитів до Товариства, які то треба кінчити загальні фахові студії, потрібні до дальшого образованя в згаданих конкурсом напрямах і де їх треба відбувати. Для поясненя подаєсь до відомо, що яко загально фахові студії треба розуміти науку рілництва, яку можна відбутти в рілничій академії в Дублянах, на університеті в Кракові, в академії у Відні (Hochschule für Bodenkultur, відділ рілничий) або в заграничних рілновзначних інституціях. Підмогу на студії молочарства або господарської технолоґії можуть дістати також компетенти, що покінчили на техніці відділ хемічний або механічний. Підмогу на студії в домашнім жіночім господарстві можуть дістати компетентки, що укінчили учительську семінарію або що найменше віділову школу.

— Театр в місточку Монастирище. Київська „Рада“ доносить: У нашій газеті вже писало ся, що якийсь українській „трупі“ Радченка довело ся голодувати в м. Монастирищах, бо не було дозволу від губернатора на вистави. Нарешті, по 3 тижнях бідованя прийшов дозвіл і почались вистави. Публика, яка ніколи не бачила „театру“, натовпом почала вчачати на сї вистави. «Артисти» мали по 100—200 карб. за вечір при невеличких видатках 30—40 карб. Нікому невідомі Радченки, Криловські, Шалоньські, Василєви, Гусаченки, як пише „Р. Арт.“, придбали собі велику популярність і мало-мало не зажили слави. Виставляли: „Наталку Полтавку“, „Жидівку вихрестку“ то що. Люди швидко вивчили ся пісень, які співались у театрі, і от по місточку лунаєть тепер кольоритні українські мотиви, замість усяких салдацких пісень. Інтелігентна публіка в сей «театр» не ходила, і артисти живились „полтинниками“ простого люду.

— Вістки з Канади. Католицький єпископ з Принс Альберту Pascal поїхав недавно до Риму в ціля обговореня з Папою справи гр. кат. Церкви в Канаді. — З Пітсбурга (в Зєдин. Держ.) доносять, що Іван Бодрук, бувшій голова (суперінтендант) незалежної церкви в Канаді перебуває тепер в тім місті, де старає ся

„використати“ теперішнє релігійне заворушенє між американськими Русинами і заложити там „независиму місію“. — Опущений всіми, притиснений морозом і бідою єпископ Серафим порішив вкінці опустити негостинний Вінніпег і виїхати до теплої Каліфорнії, де перебуде аж до мая. Потім має вернути назад до Вінніпегу і латати понищений дах своєї «кathedри». Повна фляшка улюбленої «водки» в одній і повна табакерка в другій кишени становили весь провіант і розраду єпископа на довгу подорож до теплої Каліфорнії. (Доносять „Канад. Фармер“).

— **Іміграція до Америки.** В останнім звіті іміграційного комісаря Саржента містять ся статистика іміграційного руху з Європи до ліви. Америки за останніх 80 літ, з якого виходить, що населенє Зєдин. Держав збільшує ся що року через іміграцію о 1 мільон душ. З переглядової таблиці видно, що іміграція з Австро-Угорщини почала ся в 1861 р. 13-ма особами. В 1870 р. зросло се число на 4.425 осіб, в 1880 р. на 17.267 осіб, в 1890 р. виносило вже 56.199 осіб, в 1900 р. 114.874, в 1903 р. 206.011, а в 1907 році 338.452 осіб. Число імігрантів з Німеччини за останніх 50 літ змаліло: в 1857 р. виносило 86.407 осіб, а в 1907 лише 37.807, а найвише було в 1882 р. (250.630). Російських емігрантів приїхало до Америки в 1857 році 74, а в минулім році 248.943. Величезно збільшило ся також число італійських імігрантів (з 1.046 в 1857 році на 285.731 в 1907 р.). Загальне число імігрантів від 1820 до 1907 р. в Зєдин. Держ. виносить 25 міль. 318 осіб. Підчас сих 80 літ вислали до Зєдин. Держав:

Англія-Ірландія	7,502.190
Німеччина	5,262.463
Австро-Угорщина	2,575.021
Італія	1,559.102
Росія	1,927.237
Швеція-Норвегія	1,833.468
Франція	448.011
Хіни	288.398
Швайцарія	217.993
Голяндія	157.751
Япанія	132.969
Інші краї	2,403.559

— **Обід на виворот.** Серед різних дивацтв, в яких любують ся американські мільярдери, виправляючи різні ексцентричні забави, вирішив ся останнім часом обід, який видала пані Бернгаймер, жена одного з новоїоркських богачів. Запрошеним на пир, в числі 28 осіб, подавали все в відворотнім порядку. Обід зачав ся від чорної кави, по вїй появили ся сучарі і сыр, а ціле привадне меню закінчило ся юшкою з остриг. Гості сиділи на столі а їли з посуду, яку уміщено на кріслах. Одинокою уступкою для вигоди столових гостей було підрізанє столів в той спосіб, що навіть особи малого росту могли стопами досягнути до підлоги; у крісел ніг не підвиснувано.

Оповідки.

— **Репертуар руского народного театру в Бережанях**

В неділю дня 22. с. м. «Серед бурі» драма з давних часів в 5 діях Б. Грінченка.

Ві второк дня 24. с. м. новість: «Мари» голосна драма в 3 діях Г. Ібзена (перший раз).

В середу 25. с. м. «Cavaleria rusticana» опера Масканьоло.

— **25-те представленє у львівсьім «Соколі».** Театр аматорів львівського „Сокола“ уряджує завітрійної неділі о 7. год. вечером 25-те з черги представленє, на яке, призначив одну з найгарніших наших опереток „Запорожець за Дунаєм“.

— **Перенесеня.** Дирекція почт перенесла асистентів: Миколу Івасюка зі Снятина і Кар. Корницького з Н. Сянча до Тарнова.

— **Конкурс.** По мысли ухвали „Анкети для неграмотних“ з дня 11. марта 1908, затверженої Головним Виділом Товариства „Просвіта“ на засіданю дня 17. марта 1908, розписує ся отсим конкурс на владженє „Букваря для неграмотних“ під слідуєчими

услівьями: 1) Буквар має бути так уложений щоби момна було вести науку читаня і писаня рівнобіжно. 2) Що до методи укладу букваря лишає ся свободу авторови. 3) Порядок укладу має бути слідуєчий: а) малі букви друком і графікою, б) великі букви друком і графікою. 4) Наука має опирати ся на ілюстрациях до типових слів. 5) Материял має бути поділений на 30 лекцій і узгляднити пізнавє чисел до 100. 6) При вінци букваря мають бути поміщені яко додаток найчастійше уживані типи друку. 7) Обєм букваря має виносити 5—6 аркушів друку формату видань „Просвіта“. За дві найлучші праці визначає ся премії по 200 К і 100 К. Преміювані праці переходять на власність Товариства „Просвіта“. Речинєць до надсиланя праць назначає ся до 30. червня 1908. За Головний Виділ Товариства „Просвіта“: *Петро Огоновский*, голова. *Др. Іван Брик*, секретар.

— **„Кружок правників“ у Львові** вишукує занятя для своїх членів (ул. Кохановского ч. 1 Д) поручає спосібних кореспондентів, солідних мундантів для Вив. П. адвокатів, нотарів і для фінансових інституцій всякого рода. — *В. Цмайло-Кульчицкий*, голова кружка. *Матвій Яворский*, секретар.

Посмертні оповістки.

— **Гонората з Лопушанських Ступниці,** вдова по декані і пароху в Молотові, упокоїла ся дня 18. с. м. в 80. році життя. В. і. п.!

— **Іван Гайдучок,** емерит. народний учитель в Рогатині, упокоїв си дня 14. с. м. в 82 році життя. В. с. п.!

Телеграми

з дня 21. марта.

Цельовець. Щадничка каса привзначила 450.000 К на добродійні цілі з нагоди царского ювілею; між тим 100.000 К принаде на захоронку для дітей.

Відень. В кульоарах посольської палати розповідають, що президент міністрів в найблизших днях предложить провідникам сторонництв начерк язикового закона до заопінованя.

Загреб. З порученя бана шеф поліції відобрав всім часописцям в Загребі право кольпортажі

Вашингтон. Япанський амбасадор переслав секретареви війни Ротони запросини Япанії для фльги Зєдинених Держав (яка виїхала проти Япанії), аби в повороті вступила до одного з япанських портів. Рот привняв в імени правительства то запрошенє. Фльота Зєдин. Держав загостить, здаєсь, до Йокогами.

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ

Готель, реставрація і казарня — риг ул. Сикстускої і Косцюшка у Львові.

Приїхали дня 20. с. м.: Грєб Тадей, Підгайці; Кочиркевичева Е, Ярослав; Калитовский Филемон; о. Боклацук Николай, Нагірня; Алексевиц Мария, Батятичі; Гайовский Йосиф, Озеряни; Войсковский Йосиф, Белзєць; Виханський Сергій, Золочів; Марищук Семко, Озеряни; др. Чаплицкий Здислав, Законанє; Іван Януш, Самбір; о. Іван Войнаровський, Сопів; др. Антін Гарасимів, Стрий; др. Йосиф Френкель, Журавно; Василь Щербанюк, Калущ.

- В книгарні Тов. ім. Шевченка можна купити:
- 1) Розважаня про терпіня І. Хр. — Ул. о. Е. Гузар. — Ціна 1 К без п. пер.
 - 2) Розважаня про терпіня І. Хр. для шкільних дітей. Ул. о. Ев. Гузар. Ціна 50 с. без п. почт.
 - 3) Боротьба Дрепера з вірою. Я. Л. — Ціна 40 сот. без п. почт.

Colosseum
в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.
Нова сензаційна програма.

від 16. до 31. марта 1908.
Щоденно о год. 8. вечер представленє. В неділі і сьвята 2 представленя о 4. год. попол. і о 8. год. вечером. Що пятниці High-Life представленє. Білєти вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

Поручає ся дешево і совісне
Артистично ритівниче заведенє
А. ЗІГМАНА
— у Львові, ул. Сикстусна ч. 14. —
Робітня металевих і кавчукових печаток.
Монограми, герби і всякі гравури — вивіски ритовані і лянї, прасовані бляхи для сторожий і товариств. — Поручає ся яко доставець різних руских товариств і Урядів парохіяльних. (18—?)

Працюйте і шь.Гь!
Товариство взаїмного кредиту
„Джістер“
стоваришенє зар. з обмеженою порукою у Львові.
приймає вкладки на книжочки щадничі на 4%, уділяє позички на скрипти за інтабуляциєю на 6 прц.; і сплату розкладає на 10 до 15 літ (при 30 ратах піврічних виносить рата амортизаційна на капітал і відсотки 5 К 8 сот. від кождих 100 К позички.
Веклі приймають ся тільки 3 місячні, з 3 підписами, на 6 прц. до 7 прц.
Членами можуть бути позичку і дістати тільки чдени забезпечені в «Джістрі».
З зисків уділяє „Джістер“ на публичні добродійні цілі квоту 45.835 корон.
Вкладки 2.795.183 К.
Позички уділені 3.410.684 К.
Уділи членські 234.398 К.
Цінні папери 130.452 К.
Фонд резервний і інші 43.842 К.
Льокації 182.206 К.

Канцелярії Товариства при ул. Рускій ч. 20 отворені перед полуднем від 8—2 год.

Контора виміни
ц. к. уприв. галицкого акційного
БАНКУ
Гіпотечного
поручає
яко добру і певну льокацію
4% листи гіпотечні
4 1/2% листи гіпотечні
5% листи гіпотечні преміювані
4% листи Товариства кредитового земского
4 1/2% листи Банку краєвого
4% листи Банку краєвого
5% облігації комунальні Банку краєвого
4% позичку краєву
4% облігації пропінацийні і всілякі ренти державні
Ті папери продаємо і купуємо по найточнійшим курсі деннім.

